

พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรในจังหวัดภูเก็ต

The Behavior of Using Online Social Networks among the Population in Phuket Province

ปาริชาติ ครสินธ์¹ สุภัตตรา เกษกลาง¹ วรรัตน์ จงไกรจักร^{*2} และ วัชราวดี นิรุติธรรมธรา²

Parichat Khonsin¹ Supatsara Koklang¹ Worrarat Jongkrajak² and Vatcharawadee

Nirutthamthara²

นักศึกษาปริญญาตรี สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต¹

Undergraduate Students, Business Computer Program, Faculty of Management Science, Phuket Rajabhat University¹

อาจารย์สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต²

Faculty Member of Business Computer Program, Faculty of Management Science, Phuket Rajabhat University²

*Corresponding author, e-mail:worrarat.jpku.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรแต่ละช่วงวัย ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ต รวมถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชากรในจังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ต โดยสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย จำนวน 400 ตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติค่า t การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฉลี่ยมากกว่า 4 ชั่วโมงต่อวัน ใช้มากกว่า 6 ปี และใช้ทุกวันในช่วงเวลา 18.01-22.00 น. ปัจจัยที่ทำให้เลือกใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ มีข้อมูลที่ต้องการมักจะใช้งานที่บ้าน/ที่พัก โดยใช้โทรศัพท์มือถือในการทำงานเพื่อค้นหาข้อมูลที่ต้องการ นิยมใช้เฟซบุ๊ก ในการคุยกับครอบครัวและเพื่อน เคยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการซื้อสินค้าและบริการ และเลือกที่จะเปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริงบางส่วน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการเข้าใจง่ายในการใช้งาน และเครือข่ายสังคมออนไลน์มีประโยชน์เป็นอย่างมากและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้อินเทอร์เน็ต และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถนำผลที่ได้ไปใช้ในการโฆษณาเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับธุรกิจและบริการให้แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ธุรกิจเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นและสามารถเพิ่มยอดขายให้แก่สินค้าและบริการนั้น ๆ

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์ จังหวัดภูเก็ต

Abstract

The purpose of this research was to study the social network usage behavior of the population at different ages. Factors affecting the use of social media, including the benefits of using social networks and their application in daily life, and the population in Phuket Province. The sample consisted of 400 individuals living in Phuket, obtained through simple random sampling. The data collection instruments were questionnaires. Data analysis was performed using descriptive statistics and hypothesis testing using t-value statistics, One-way analysis of variance, and pairwise comparison analysis.

The results of the study revealed that the majority of the sample had the behavior of using online social networks for more than 4 hours per day, using them for more than 6 years, and using them every day between 6:01 p.m. and 10:00 p.m. The factors that influenced the choice to use social networks included the availability of desired information, with most users accessing them at home, or where they

stay, using mobile phones to search for the information they need. The most commonly used platform was Facebook, used for communication with family and friends. Respondents had also used social networks to purchase goods and services and chose to disclose some true information. The factors that most influenced the use of online social networks was the perceived usefulness, followed by the ease of use. Additionally, online social networks were found to be very useful and applicable in daily life. The results showed that the population's age, educational level, and occupations affected the benefits gained from using online social networks, as well as their application in daily life at a significance level of .05. The different behaviors in using online social networks influenced the factors affecting their usage, with significant differences at the .05 level. The findings can be applied to advertise and spread information about the business and services to target groups, helping the business become more well-known and increase sales of those products and services.

Keywords: Usage Behavior, Social Networks, Phuket Province

บทนำ

ปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์ มีบทบาทและได้รับความนิยมจากคนในสังคมทุกกลุ่มวัย เป็นช่องทางการสื่อสารที่ผู้คนให้ความสนใจ และเลือกใช้งาน เพราะความสะดวกรวดเร็ว สามารถเชื่อมต่อกับผู้อื่นได้แม้จะอยู่ห่างไกลกัน สื่อสังคมออนไลน์สามารถสร้างกลุ่ม หรือชุมชน ที่สามารถแบ่งปันข้อมูล ความรู้ หรือสิ่งที่สนใจร่วมกัน แสดงความคิดเห็น หรือตั้งคำถามในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลอื่นที่สนใจหรือมีข้อมูลได้ช่วยกันตอบ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง สื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เช่น Facebook, Twitter, Line, Instagram, YouTube หรือ TikTok เป็นต้น ทำให้ผู้ใช้งานสามารถสร้างและจัดการเนื้อหาได้ด้วยตนเอง ทั้งการแชร์หรือแบ่งปัน การจัดหมวดหมู่ การกำหนดคำค้น (Tag) มีความรวดเร็วในการใช้งาน และสามารถสื่อสารได้ ณ เวลาปัจจุบัน (Real Time) ผนวกกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ไม่หยุดยั้ง มีการพัฒนาอุปกรณ์มือถือ ประเภทสมาร์ทโฟน แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ และเครือข่ายแบบไร้สายความเร็วสูง ก็ยิ่งเพิ่มความสะดวกในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ก็มากยิ่งขึ้น (จุฑารัตน์ ศรารณวงค์ ขจร ฝ่ายเทศ ดวงแก้ว เงินพูนทรัพย์ และ วัลลภา จันทรี, 2560)

ทั้งนี้เครือข่ายออนไลน์ยังเป็นแพลตฟอร์มที่ให้บริการออนไลน์ที่เน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรม เหตุการณ์ เรื่องราว เพื่อสร้างเครือข่ายสังคม (Social Networks) หรือความสัมพันธ์ในสังคม (Social Relation) ระหว่างกลุ่มบุคคล แหล่งบริการ เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นบริการสารสนเทศบนเว็บไซต์ที่อนุญาตให้แต่ละคนสร้างโปรไฟล์ของตนเอง สร้างรายชื่อของสมาชิกในกลุ่มเพื่อสร้างชุมชนออนไลน์ที่เชื่อมโยงกันแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันภายในระบบตัวอย่างบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น Email, Google, Facebook, Web Blog, Twitter, LinkedIn, Instagram และอื่น ๆ ดังนั้นสังคมปัจจุบันจึงมีเครือข่ายสังคมที่เชื่อมโยงข้อมูลกันในสังคมเครือข่าย โดยมีบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือทางเทคโนโลยี (น้ำทิพย์ วิภาวิน, 2558)

นอกจากนี้หากใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในปริมาณที่มากเกินไปอาจก่อให้เกิดผลกระทบตามมา อย่างเช่น ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างลดลง ต้องการความสนใจจากการเผยแพร่ข้อมูลผ่านการโพสต์ เบี่ยงเบนจากเป้าหมายหลัก เนื่องจากใช้เวลาในการเข้าสื่อสังคมออนไลน์มากเกินไป การเผชิญกับความเครียดเชิงลบจากนักเลงคีย์บอร์ด นอนหลับยากขึ้น และการขาดความเป็นส่วนตัวเนื่องจากข้อมูลที่เผยแพร่สามารถถูกค้นหาและเข้าถึงได้

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรในจังหวัดภูเก็ต เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรในจังหวัดภูเก็ตต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรแต่ละช่วงวัย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรในจังหวัดภูเก็ต
3. เพื่อศึกษาประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันที่แตกต่างกัน

2. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรในจังหวัดภูเก็ตที่แตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 423,599 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต, 2566) โดยใช้สูตรของ Yamane (1973) สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยเก็บข้อมูลจากการศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 400 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรในจังหวัดภูเก็ต

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในจังหวัดภูเก็ต

ตอนที่ 5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

และเพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามใน 2 ด้าน คือ ความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยดำเนินการ ดังนี้ 1) การทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในการสื่อสารว่าเหมาะสมและง่ายต่อการทำความเข้าใจและประเมินความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยรายข้อมากกว่า 0.5 (เขาวลิต เหมะธูลิน, 2557) และ 2) การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด จากนั้นจึงนำข้อมูลมาทดสอบหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยวิธีการหาค่า Cronbach's Alpha โดยใช้เกณฑ์ยอมรับที่ค่ามากกว่า 0.6 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้ เท่ากับ 0.798 (ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์, 2553)

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนาอธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อธิบายและนำเสนอในรูปแบบเป็นร้อยละ โดยมีเกณฑ์ในการแปลผลข้อมูล ดังนี้ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ประโยชน์ที่ได้รับ และการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีเกณฑ์ในแปลผลค่าเฉลี่ยข้อมูล ดังนี้ $4.50 - 5.00$ = มีอิทธิพลมากที่สุด/มีประโยชน์มากที่สุด, $3.50 - 4.49$ = มีอิทธิพลมาก/มีประโยชน์มาก, $2.50 - 3.49$ = มีอิทธิพลปานกลาง/มีประโยชน์ปานกลาง, $1.50 - 2.49$ = มีอิทธิพลน้อย/มีประโยชน์น้อย, $1.00 - 1.49$ = มีอิทธิพลน้อยที่สุด/มีประโยชน์น้อยที่สุด และทดสอบสมมติฐาน โดยการหาค่า t (Independent Sample t-test) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) การหาความแตกต่างรายคู่ (Post Hoc)

ผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยการศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรในจังหวัดภูเก็ต สรุปผลได้ ดังนี้

1. สรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรจังหวัดภูเก็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 55.0) มีอายุเฉลี่ย 20-30 ปี (ร้อยละ 54.5) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 82.7) และประกอบอาชีพพนักงานเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 66.3)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากร ในจังหวัดภูเก็ต

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

ลักษณะพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฉลี่ยมากกว่า 4 ชั่วโมงต่อวัน (ร้อยละ 84.2) ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ทุกวัน (ร้อยละ 97.0) ใช้งานในช่วงเวลา 18.01 - 22.00 น. (ร้อยละ 94.8) สถานที่ที่ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ บ้าน/ที่พัก (ร้อยละ 97.0) อุปกรณ์ที่ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ คือ โทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ 98.5) วัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อค้นหาข้อมูล (ร้อยละ 87.5) ผู้ที่ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ นิยมใช้ Facebook (ร้อยละ 47.3) เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อคุยกับครอบครัว และเพื่อน (ร้อยละ 96.3) ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในการซื้อสินค้าและบริการ (ร้อยละ 99.7) และเปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริงบางส่วน (ร้อยละ 54.3)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์	4.19	.760	มาก
2. ปัจจัยด้านการเข้าใจง่ายในการใช้งาน	4.12	.707	มาก
3. ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งาน	3.85	.695	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.05	.659	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์มีผลต่อการตัดสินใจใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.19 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการเข้าใจง่ายในการใช้งาน และปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.12 และ 3.85 ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน**ตารางที่ 2** ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามประโยชน์ที่ได้รับและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ประโยชน์ที่ได้รับ และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.18	.800	มาก
2. ด้านประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.10	.760	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.14	.761	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ก่อให้เกิดประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุด รองลงมา คือ เป็นประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยมีค่าเฉลี่ย 4.18 และ 4.10 ตามลำดับ

2.สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

ตารางที่ 3 การทดสอบความแตกต่างของประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันที่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ปัจจัยส่วนบุคคล		SS	df	MS	F	Sig.
อายุ	Between Groups	163.352	34	4.804	12.256	.000*
	Within Groups	143.085	365	.392		
	Total	306.438	399			
ระดับการศึกษา	Between Groups	13.301	34	.391	3.038	.000*
	Within Groups	46.997	365	.129		
	Total	60.297	399			
อาชีพ	Between Groups	401.690	34	11.814	13.447	.000*
	Within Groups	320.688	365	.879		
	Total	722.378	399			

*ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน ได้รับประโยชน์จากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรในจังหวัดภูเก็ตที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า

ตารางที่ 4 การทดสอบความแตกต่างของปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ จำแนกตามพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์		SS	df	MS	F	Sig.
ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฉลี่ยที่ ชั่วโมงต่อวัน	Between Groups	32.569	38	.857	7.897	.000*
	Within Groups	39.181	361	.109		
	Total	71.750	399			
ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในช่วงเวลา ใดบ้าง	Between Groups	2.832	38	.075	3.555	.000*
	Within Groups	7.570	361	.021		
	Total	10.402	399			
ปัจจัยที่ทำให้เลือกใช้งานเครือข่าย สังคมออนไลน์ใช้	Between Groups	3.415	38	.090	11.529	.000*
	Within Groups	2.814	361	.008		
	Total	6.230	399			
สถานที่ที่มักจะใช้งานเครือข่ายสังคม ออนไลน์	Between Groups	3.777	38	.099	16.336	.000*
	Within Groups	2.196	361	.006		
	Total	5.973	399			
อุปกรณ์ใดบ้างที่ใช้ในการเข้าเครือข่าย สังคมออนไลน์	Between Groups	13.020	38	.343	9.175	.000*
	Within Groups	13.444	361	.037		
	Total	26.465	399			
วัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่าย ออนไลน์	Between Groups	4.708	38	.124	12.254	.000*
	Within Groups	3.650	361	.010		
	Total	8.357	399			
นิยมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เครือข่ายไหนมากที่สุด	Between Groups	3.6319	38	8.061	9.969	.000*
	Within Groups	219.921	361	.809		
	Total	598.240	399			
เข้าเล่นเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อ อะไร	Between Groups	5.626	38	.148	6.594	.000*
	Within Groups	8.106	361	.022		
	Total	13.732	399			
เปิดเผยข้อมูลในเครือข่ายสังคม ออนไลน์อย่างไร	Between Groups	258.081	38	6.792	15.324	.000*
	Within Groups	159.667	361	.443		
	Total	418.078	399			

*ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนชั่วโมงที่ใช้ ช่วงเวลาที่ใช้ ปัจจัยที่ทำให้เลือกใช้งาน สถานที่ที่มักจะใช้งาน อุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าใช้ วัตถุประสงค์ในการใช้งาน ค่านิยม วัตถุประสงค์ และการเปิดเผยข้อมูลในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ต่างกันส่งผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรในจังหวัดภูเก็ต พบว่า มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฉลี่ยมากกว่า 4 ชั่วโมงต่อวัน ใช้ในช่วงเวลา 18.01-22.00 น. โดยใช้งานจากโทรศัพท์มือถือ ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี (2564) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า นักศึกษามีการเข้าเครือข่ายสังคมออนไลน์มากกว่า 1 ครั้งต่อวัน ในแต่ละครั้งใช้ระยะเวลาประมาณ 3 ชั่วโมงขึ้นไป และมักใช้ในช่วงกลางคืน เข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จากที่บ้านหรือหอพัก โดยมักเข้าใช้จากโทรศัพท์มือถือ

2. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการเข้าใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ช่วงเวลา 18.01-22.00 น. มากกว่าผู้ที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ช่วงเวลา 14.01-18.00 น. และ ช่วงเวลา 10.01-14.00 น. ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา จารุวรรณ (2555) ได้ศึกษา

พฤติกรรมและปัจจัยสำคัญที่มีต่อการซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคจากการสื่อสารการตลาดในรูปแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์พบว่า มีการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ในช่วงเวลา 20.01-24.00 น. มากที่สุด ร้อยละ 25.6 รองลงมา คือ ช่วงเวลา 12.01-16.00 น. ร้อยละ 25.4 โดยสถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นประจำมากที่สุด คือ ที่บ้าน และสถานที่ที่เข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ รองลงมา คือ ที่ทำงาน

3. กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์มีประโยชน์เป็นอย่างมาก สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา มีการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารในหลาย ๆ ด้าน และสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้สะดวก รวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธวี จำเนียร และกรกฎ จำเนียร (2561) ศึกษา ประโยชน์ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ประโยชน์ของสื่อออนไลน์ในการเรียนมีหลายประการ ประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลเห็นตรงกันมาก คือ สื่อออนไลน์มีประโยชน์ตรงที่เป็นเครื่องมือช่วยค้นคว้าหาข้อมูล เพิ่มเติมในรายวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้ยูทูป (YouTube) ที่มีการสาธิต แสดงวิธีทำ ตัวอย่างของเรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว บางครั้งการเรียนในห้องเรียนอาจจะไม่เข้าใจ หรือไม่เห็นภาพ แต่ยูทูปสามารถดูตัวอย่างหรือวิธีทำได้ เข้าใจได้ง่าย และค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้มากขึ้นด้วย นอกจากนี้ สื่อออนไลน์ยังช่วยให้เกิดการพูดคุยปฏิสัมพันธ์ ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน ครูกับนักเรียน เพื่อแจ้งข่าวสาร ปรึกษาเรื่องเรียน การส่งการบ้าน หรือพูดคุยสร้างความ เข้าใจกันมากขึ้น

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการเข้าใจง่ายในการใช้งาน และ ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชกุล เสนาวงษ์ (2564) ศึกษา พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนเจนเนอเรชั่นแซตในยุค New Normal ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนเจนเนอเรชั่นแซตในยุค New Normal อยู่ในระดับมาก และ พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ ปัจจัยด้านการเข้าใจง่ายในการใช้งาน และปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งานมีผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนเจนเนอเรชั่นแซตในยุค New Normal ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนเจนเนอเรชั่นแซตในยุค New Normal แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า สื่อที่ไม่เป็นจริงหรือข่าวปลอมมีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตได้ และควรมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขียวลิต ศรีเสริม และลักขณา ขอบเสียง (2563) ศึกษาสื่อสังคมออนไลน์กับสุขภาพจิตวัยรุ่น: จุดแข็ง ข้อจำกัด และการติดสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า หากวัยรุ่นมีการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์มากเกินไป หรือใช้งานในทางที่เป็นความเสี่ยง ก็อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตได้ ดังนั้นสิ่งสำคัญ คือ ประชาชนควรใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีสติ รู้เท่าทันสื่อและนำไปพัฒนาในทางที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและลดโอกาสการเกิดปัญหาจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ รู้จักป้องกันตนเองในสังคมออนไลน์ เพื่อให้สามารถใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างปลอดภัยและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสมจะช่วยสร้างเกราะป้องกันให้วัยรุ่นมีสุขภาพจิตที่ดี

สรุป

ผลจากการศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของประชากรในจังหวัดภูเก็ต ส่วนใหญ่จะใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นประจำทุกวัน มักจะเลือกใช้ Facebook เพื่อคุยกับครอบครัวหรือเพื่อน และใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อค้นหาข้อมูลที่ต้องการ ใช้ในการซื้อสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ที่สนใจ ดังนั้นผู้ประกอบการสามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่และอัปเดตข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายทราบถึงสินค้าและบริการที่มีอยู่เพื่อเพิ่มยอดขายให้สินค้า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะนำผลการวิจัยไปใช้

1. อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดวัตถุประสงค์ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน ซึ่งประชากรส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี ถือเป็นช่วงวัยที่กำลังเรียนรู้พร้อมที่จะพัฒนาตัวเอง และเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอด ดังนั้นผู้ประกอบการควรนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่และอัปเดตข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

2. ควรมีการโฆษณาผ่านทาง Facebook มากที่สุด เพื่อเพิ่มโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสินค้าและบริการ และสามารถทำให้อยอดขายของสินค้าและบริการเพิ่มมากขึ้นด้วย

3. ควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้รู้เท่าทันสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพื่อที่จะช่วยให้ทุกคนมีทักษะการเรียนรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์

4. ควรมีแนวทางในการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูล และมาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ที่เข้มงวด

5. ควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสังคมออนไลน์ในเรื่องของการศึกษามากขึ้น เช่น หาข้อมูลเพื่อการศึกษา หาข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากช่องทางต่าง ๆ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งถัดไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำเครือข่ายสังคมออนไลน์มาช่วยในการทำงาน เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น และทำงานได้รวดเร็วขึ้น

2. ควรศึกษาวิธีการในการเสริมสร้างพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างเหมาะสม

3. ควรขยายขอบเขตการศึกษาวิจัยที่กว้างขึ้นโดยการเพิ่มกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เช่น จังหวัดอื่น ๆ หรือครอบคลุมทั่วทั้งประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

4. ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง ประเภทอื่นเช่น กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มผู้สูงอายุ หน่วยงาน ร้านค้าที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น เพื่อสะท้อนแนวความคิดที่อาจเกิดขึ้นในอีกแง่มุม

5. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

จุฑารัตน์ ศรารณวงศ์, ขจร ฝ่ายเทศ, ดวงแก้ว เงินพูนทรัพย์ และ วัลลภา จันทระดี. (2560). พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*, 10(2), 16-31.

เขาวลิต เหมะธูลิน. (2557). *การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา IOC*. ค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2567, จาก <http://chaovalit2555.blogspot.com>

เขาวลิต ศรีเสริม และลักขณา ขอบเสียง. (2563). สื่อสังคมออนไลน์กับสุขภาพจิตวัยรุ่น: จุดแข็ง ข้อจำกัด และการติดสื่อสังคมออนไลน์. *วารสารการบริการนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการสื่อสาร*, 6(6), 355-370.

ณิชากุล เสนาวงษ์. (2564). *การศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของคนเจนเนอเรชันแซตในยุค New Normal ในกรุงเทพมหานคร* (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยสยาม.

น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2558. เครือข่ายสังคมในสังคมเครือข่าย Social networks in a networked society. *วารสารวิจัยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย*, 8(2), 119-127.

เมธาวี จำเนียร และกรกฎ จำเนียร (2561). ประโยชน์ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารราชพฤกษ์*, 16(3), 113-121.

ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์. (2553). ความรู้สถิติเบื้องต้นสำหรับการออกแบบสอบถาม. ค้นเมื่อ 19 ธันวาคม 2567, จาก <https://ruchareka.wordpress.com>

สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี (2564). พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 5(2), 142-150.

สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต. (2566). *รายงานสถิติจังหวัดภูเก็ต*. ค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2567, จาก <https://phuket.nso.go.th>

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). Harper and Row, New York.